

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 24 mei 2017

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 49.126 //PN
[...]

[...]

Betreft: wetsvoorstel tot wijziging van de wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken wat betreft het toezicht op de uitvoering van deze wetten (*Parl. St. Kamer, 2016-2017, nr. 2299/1*)

Mijnheer de Voorzitter,

In zitting van 24 mei 2017 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), in verenigde afdelingen, de adviesaanvraag over vermeld wetsvoorstel dat de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt heeft besloten in te winnen.

1   Strekking van het voorstel

Het huidige artikel 65 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT) regelt de bevoegdheid van de regeringscommissaris van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, vice-gouverneur, om toezicht te houden op de toepassing van de wetten en verordeningen op het gebruik van de talen in bestuurszaken in de gemeenten van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Overeenkomstig artikel 65, § 2 SWT moeten de burgemeesters van de gemeenten van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad binnen acht dagen afschriften van de besluiten van de gemeenteoverheden die rechtstreeks of onrechtstreeks de toepassing van de wetten en verordeningen over het gebruik der talen in bestuurszaken betreffen, sturen aan het gouvernement van de vice-gouverneur.

Artikel 65, § 3, eerste lid SWT voorziet in de bevoegdheid van de vice-gouverneur om, bij een met redenen omkleed besluit, de uitvoering te schorsen van de beslissing waarbij de gemeenteoverheid van één van de gemeenten van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad of het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (OCMW) van één van deze gemeenten, de wetten en verordeningen op het gebruik van de talen in bestuurszaken schendt.

De overige leden van artikel 65, § 3 SWT beschrijven de procedure van de schorsing door de vice-gouverneur:

- het schorsingsbesluit moet worden genomen binnen veertig dagen nadat het betrokken besluit van de betrokken gemeente op het gouvernement van de vice-gouverneur is binnengekomen;

- het schorsingsbesluit moet dadelijk ter kennis worden gegeven aan de gemeenteoverheid of OCMW;
- deze gemeenteoverheid of OCMW moet er onverwijld kennis van nemen en heeft de mogelijkheid om het geschorste besluit te rechtvaardigen of in te trekken;
- veertig dagen nadat de akte van kennisname van de schorsing door de gemeenteoverheid of het OCMW op het voormeld gouvernement is toegekomen, is de schorsing opgeheven.ⁱ

Het voorliggend wetsvoorstel beoogt artikel 65 SWT in die zin te wijzigen dat de schorsing niet langer een tijdelijk karakter heeft, maar dat de schorsing definitief wordt “tenzij de toezichthoudende overheid binnen deze termijn van veertig dagen, bij gemotiveerd besluit, de schorsing heeft opgeheven.”

2 Eerdere voorstellen

In 1998, 2000 en 2005 werden al eerder wetsvoorstellen ingediend om het karakter van de schorsing door de vice-gouverneur te wijzigen. In deze wetsvoorstellen wordt de schorsing niet opgeheven na de termijn van veertig dagen, maar is de opheffing van het schorsingsbesluit afhankelijk van een met redenen omkleed besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, indien de schorsing de uitvoering van een beslissing van een gemeenteoverheid betreft, of van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, indien de schorsing de uitvoering van een beslissing van een OCMW betreft.ⁱⁱ

In een voorstel van resolutie “over de niet toepassing van de taalwetgeving in de plaatselijke besturen van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest” werd onder andere voorgesteld om de bevoegdheden van de vice-gouverneur uit te breiden door hem, op het vlak van de toepassing van de SWT, naast de schorsingsbevoegdheid ook de vernietigingsbevoegdheid toe te kennen.ⁱⁱⁱ

3 Opmerkingen van de VCT bij het voorstel

- a) De schorsingsbevoegdheid van de vice-gouverneur is, ingevolge de wil van de wetgever, gelijk aan de schorsingsbevoegdheid van de adjunct van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant. Deze adjunct van de gouverneur is immers op grond van artikel 65*bis*, § 3 SWT bevoegd om de uitvoering te schorsen van de beslissing waarbij de gemeenteoverheid of het OCMW van één van de randgemeenten de wetten en verordeningen op het gebruik van de talen in bestuurszaken schenden.^{iv}

Indien de bevoegdheid van de vice-gouverneur derhalve wordt gewijzigd, dan zou bijgevolg de bevoegdheid van de adjunct van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant ook moeten wijzigen. Overeenkomstig artikel 129, § 2, eerste streepje, van de Grondwet (G.W.) kan artikel 65*bis* SWT echter enkel gewijzigd worden door een wet aangenomen bij een bijzondere meerderheid, zoals beschreven in artikel 4 G.W.^v

- b) De schorsing van het betrokken besluit wordt niet opgeheven veertig dagen nadat de vice-gouverneur de schorsingsbeslissing heeft genomen, maar echter veertig dagen nadat de akte van kennisname van de schorsing door de gemeenteoverheid of OCMW is toegekomen op het gouvernement van de vice-gouverneur.^{vi}

Dit heeft tot gevolg dat de termijn van veertig dagen in voorliggend wetsvoorstel afhankelijk is van de verzending van de akte van kennisname van de schorsing door de gemeenteverheid of OCWM en pas begint te lopen vanaf moment dat het gouvernement van de vice-gouverneur deze akte heeft ontvangen.

- c) De schorsing is een tijdelijke maatregel die wordt uitgesproken om de toezichthoudende overheid tijd te geven om de mogelijke nietigverklaring van het betrokken besluit te onderzoeken. Aangezien de schorsing dus een voorbereidende maatregel is, is het tegen het schorsingsbesluit gericht annulatieberoep niet ontvankelijk.^{vii}

In voorliggend wetsvoorstel wordt de schorsing van de betrokken beslissing door de vice-gouverneur definitief na een bepaalde termijn. Dit definitief karakter is in strijd met het karakter van de schorsing als tijdelijke maatregel van administratief toezicht en kan *de facto* na het verloop van de bepaalde termijn gelijkgesteld worden met een vernietiging.

Juridisch behoudt de beslissing door de vice-gouverneur echter de kwalificatie van een schorsing waartegen een annulatieberoep niet ontvankelijk is. Deze schorsing kan enkel ongedaan worden gemaakt indien de toezichthoudende overheid tijdig optreedt. Ook tegen de onthouding door de toezichthoudende overheid kan geen annulatieberoep worden ingediend.^{viii} Het voorliggend wetsvoorstel heeft tot gevolg dat de mogelijkheid voor een belanghebbende om een beroep in te dienen tegen de schorsing bij de Raad van State wordt ontnomen.

- d) Overeenkomstig artikel 7 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen hebben de gewesten de algemene bevoegdheid voor de organisatie en uitoefening van het administratief toezicht. Deze bevoegdheid doet echter geen afbreuk aan de bevoegdheid van de federale overheid en van de gemeenschappen om, met betrekking tot aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren, zelf een specifiek administratief toezicht te organiseren en uit te oefenen.^{ix}

Op grond van artikel 63, vijfde lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen zijn respectievelijk de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie bevoegd voor de organisatie en uitoefening van het specifiek toezicht in regelingen die betrekking hebben op de zogenaamde ‘bicommunautaire instellingen’, waaronder de OCMW’s.^x

Het taalgebruik in bestuurszaken in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad behoort tot de bevoegdheid van de federale wetgever.^{xi} De federale wetgever kan dus zelf een specifiek administratief toezicht organiseren op de naleving van de SWT in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

De federale wetgever heeft dit specifiek administratief toezicht echter niet georganiseerd. Artikel 58 SWT bepaalt immers het volgende: “de nietigheid van” de “handelingen en verordeningen worden vastgesteld op verzoek van iedere belanghebbende, hetzij, door de overheid van wie die handelingen en verordeningen uitgaan, hetzij naar gelang van het geval en de rangorde van hun respectieve

bevoegdheden, door de toezichthoudende overheid, de hoven en rechtbanken of de Raad van State”.^{xii}

Dit betekent dat de eindbeslissing over het betrokken besluit, namelijk de vernietiging, genomen moet worden door de betrokken toezichthoudende overheid. Voor besluiten van de gemeenteoverheden is de Brusselse Hoofdstedelijke Regering bevoegd, en voor besluiten van de OCMW's het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.^{xiii}

In zijn arresten van 27 mei 2004 en 16 maart 2006 heeft de Raad van State benadrukt dat deze vernietigingsbevoegdheid geen facultatief karakter vertoont en dat de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie niet vrij zijn om aan de uitoefening van hun vernietigingsbevoegdheid te verzaken.^{xiv}

Het geven van een definitief karakter aan de schorsingsbeslissing zorgt ervoor dat bij het gebrek aan het optreden van de toezichthoudende overheid de vice-gouverneur een eindbeslissing neemt over het betrokken besluit, terwijl deze eindbeslissing echter is toegewezen aan de toezichthoudende overheid.

- e) In het kader van zijn bevoegdheid om het specifiek administratief toezicht te organiseren op de naleving van de SWT in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, kan de federale wetgever iemand of een orgaan gelasten met dit toezicht en de eindbeslissing van dit toezicht, zoals de vernietiging van het betrokken besluit. De federale wetgever is bevoegd om te oordelen of dit specifiek administratief toezicht moet worden georganiseerd, en op welke wijze de organisatie van dit specifiek administratief toezicht moet gebeuren.

Met bijzondere hoogachting,

De Voorzitter,

[...]

ⁱ Art. 65 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, *BS* 2 augustus 1966, 7799.

ⁱⁱ Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 65 tot wijziging van artikel 65 van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken, *Parl.St.* Kamer 1997-1998, nr. 1500/001; wetsvoorstel tot wijziging van artikel 65 van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966, *Parl.St.* Kamer 1999-2000, nr. 0648/001; wetsvoorstel tot wijziging van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966; *Parl.St.* Senaat 2004-2005, nr. 3-1008/1; voorstel van bijzondere wet tot wijziging van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, *Parl.St.* Senaat 2004-2005, nr. 3-1009/1.

ⁱⁱⁱ Voorstel van resolutie over de niet toepassing van de taalwetgeving in de plaatselijke besturen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, *Parl.St.* Kamer 2015-2016, nr. 1721/001, 26.

---

^{iv} Art. 65bis, § 3, eerste lid SWT.

^v Artt. 4 en 129, § 2, eerste streepje GW.

^{vi} F. GOSSELIN, *L'emploi des langues en matière administrative*, Brussel, Editions Kluwer, 2003.

^{vii} A. MAST, J. DUJARDIN, M. VAN DAMME en J. VANDE LANOTTE, *Overzicht van het Belgisch Administratief Recht*, Mechelen, Wolter Kluwer, 2014, 130.

^{viii} A. MAST, J. DUJARDIN, M. VAN DAMME en J. VANDE LANOTTE, *Overzicht van het Belgisch Administratief Recht*, Mechelen, Wolter Kluwer, 2014, 131.

^{ix} Art. 7, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, *BS* 15 augustus 1980, 9434.

^x Art. 63, vijfde lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, *BS* 14 januari 1989, 667; A. MAST, J. DUJARDIN, M. VAN DAMME en J. VANDE LANOTTE, *Overzicht van het Belgisch Administratief Recht*, Mechelen, Wolter Kluwer, 2014, 682.

^{xi} T. DE PELSMAEKER en E. VANDENBOSSCHE, “De toepassing van de taalkennisvereisten in de Brusselse gemeenten”, *T.Gem.* 2006, (34) 34.

^{xii} Artikel 58 SWT.

^{xiii} T. DE PELSMAEKER en E. VANDENBOSSCHE, “De toepassing van de taalkennisvereisten in de Brusselse gemeenten”, *T.Gem.* 2006, (34) 46.

^{xiv} R.v.St. 24 mei 2004, nr. 118.134; R.v.St. 16 maart 2006, nr. 156.436; T. DE PELSMAEKER en E. VANDENBOSSCHE, “De toepassing van de taalkennisvereisten in de Brusselse gemeenten”, *T.Gem.* 2006, (34) 37 en 46, voetnoot 92.